

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

9. P. Sambiasij labores eximij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Dei patrocínio tribuendum : aduertitque non semel , Sun ille Ignatius Assessor consilij bellici , suos sibi videri Mandarinos ad nostrorum aspectum cæcutire , nec animaduerrere præsentibus ; cùmque tunc impluerent densius à Magistratu Cantonensi Lusitanorum accusationes affectantium Sinarum imperium , & eo consilio nostros quotidie immittentium in Sinas , quinque illos minimè cernere qui versabantur in aula oculis ; sed de iis perinde præsentibus , vt si forent longinqui tractare. Verum de tragicis Pechini casibus dum anno proximo recurrat dicere , debetur hic locus Francisco Sanbiasio , cui Sinarum salutem quàm alteri cuius stetit cariùs video , nam præter labores Apostolicæ in itineribus , & difficultatibus aliis operæ , pœnis se tam dure frangebatur vtroneis , vt quod viueret , ac valeret , non tam esset naturæ quàm gratiæ. Vrbes duas , & quinque oppida , pagosque complures , & villas excolebat , ipsamque ab iis non ita distantem Sciamaïum , vbi quamuis duo ex Patribus degerent , sed illorum vices tam diu obiit quoad iis ægrotis aliunde venirent suppetiæ , & centum octoginta huius sæculi anno vigesimo quinto illic sacris abluti , eius bona ex parte , de schola prodiere. Ibat pedes semper nec illum aut imbes , aut viarum abrupta morabantur quò minùs decimo eoque longius millari , moribundis ferret postrema solatia , eo in illos studio caritatis , sui que contemptu , cuius velsola pulcherrima species magnum viram ab infidelibus ad Christianos transtulit : quocumque aduenisset , opatissimus Neophytis aderat , omnes ad se trahebant hospitem , obstrictum se tamen piæ comitati , omnibus professus , ommissique domorum commodis , ruguriolum pagi despiciatissimum , sibi legebat in diuersorium. Sed has corporis ærumnas pensabat Deus , voluptatibus animi haud parò maioribus ; lætis potissimum messibus quibus iactam ab eo sementem vbique fortunabat. Sunchiani (vrbiùm altera sibi creditarum) centum nonaginta vnias familiæ inuenit , ad baptismum paratos , & in iis Sutzaios quinque ac viginti , hoc est infimæ classis Literatos : paucis ibidem post mensibus octoginta nouem baptismo lustravit. Breui de pago in pagum alium transgressu dum à via errat , cum duodecim ethnicis Deo interim partis in viam rediit. Illic non rarò diuinitus actus est , quo ipse minimè tendebat , prædestinationis arcana manifesta miracula vel spectaturus ipse vel operaturus ; Deo illi perfectæ corporis rerumque omnium , pro salute animarum despicientiæ iucundissimum hoc honorarium tribuente. Colebant vt sanctum ethnici pariter , & amabant. Suauitati enim amoris in omnes teneri , comes erat in eo vbaritas , non ad supercilium morata fastus odiosi , quo multi perperam nituntur auctoritatem sibi colligere sed multum amabilis , & grata. Eius & comitum disiunctissimis locis bene gesta , longius fuerit enarrare habentque non pauca , superiorea naturæ viribus , quibus dum firmius stabiiebantur in Christo Neophyti , cæca ethnicorum obstinatio daminabatur , ac ne omnia prætermittam ; vidit phitisi consumptum hominem

9.
P. Sanbiasij
labores exi-
mij.

populus

populus integer, Sciamhaim contendere leucis ferè distantem quatuor, ad dandum Christo nomen, & impetrandum à Patribus baptismum. Obfirmatum ad iter amici diu frustra reluctantes, salutant cum lachrimis, velut nunquam in viuis reuisuri, quod iam cadaueri, quam agro similior, aliorum potius brachiis quàm suis pedibus ferretur. At ecce tam sanus, tam succi plenus & benè habitus post octiduum ad suos reuertitur, vt fidem oculis negare non possent, & prodigium tam contra spem editum, alteri quam Christianismo, & sacro baptismati assignare, cuius tesseraium Symbolum precatoriam coronam de collo gestabat. Traxit multos ad Christum, prodigium insolens quibus confirmandis accessit alterum nihilo inferius priori; spectarunt enim per solidum mensum limpidae lucis geminas faculas, impendentes Neophyti adibus, ab solis occasu ad mediam noctem cerni ab omnibus, præterquam ab ipso (quod mirabilius) illo Neophyto, illuminandis nimirum tenebris ea luce, qua tunc Neophytus fruebatur. Excursionum hic solum memorabo, maximè omnium longinquam, minúsque cæteris feracem; Nanhium versus suscepta est dierum itinere quindecim ad regenerandos Christo ethnicos non plus septem, & recreandos illic residuos, olim Riccij alumnos quibus ne qua decessent præsidia quæ aliis vsquam Christianorum cætibus præbebantur, nec labori vnquam nec sumptibus parcitum.

Conuersiones memoria & scitu digniores, tres aut quatuor fuere. Scienhaj prima, vbi septuaginta annorum senex vitam dudum agebat, omni largitatis, & ieiuniorum, cultúsque erga Deos assiduitate, ac profusione exercitam, nam idolis templum, cœnobium Bonziis ædificauerat, expilabátque se in copiam odorum quibus Deos suos acerra prodiga vaporabat. Quoties vero domum nostram (quod frequens illi erat) præteriret, atque vt est prona curiositas in externos, introspectaret attentè quæcumque poterat; semper illic & in Catechistis, & in familiaribus cæteris calligatum quiddam, & modestum notabat, quod alibi frustra requireret; conuersaque ab nostris obseruatione in omnes Christianos, hunc esse reperit communem omnium characterem, conformatione modesta corporis, oculorum, & linguæ impressum, quo illos ab aliis facillè secernebat; dolensque, proh! quantum nostri sunt, aiebat, à Christianis dissimiles, non laici modo, sed ipsi Bonziji: vnde illis hoc decus tam pulchræ virtutis si vero Deo, & lege vera carent? nobis vero qui sit, vt desit eadem modestiæ tessera, cum Diis optimis, & lege optima viuamus? nec sese ab ea dubitatione extricabat. Quæ tunc illum adstrinxit paulò post actius, periculosè ex morbo decumbens cœpit ambigere quid tandem se fieret, quàm tuto spes suas in ea beneficentia locasset, cui beatitatem in futurum reponendam pro se docebant Bonziji: an vero illa beatitas ad Christianos pertineret, quorum esset nemo qui Bonzios omnes præstantia morum non vinceret, quæ profecto non videbatur posse aliunde quam à lege ipsorum proficisci, fan-

10.
Conuersio-
nes miræ ad
Christ.

10.
Modestiae,
& Castim.
Christ in-
gens pondus
ad conuers.